

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 235/05-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť I. G. a I. G., obaja bytom R., zastúpených advokátkou JUDr. V. S., P., v ktorej namietajú porušenie ich práv podľa čl. 12, čl. 13, čl. 19, čl. 20, čl. 46, čl. 47 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 17 C 131/98-87 zo 4. júna 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 410/03-110 z 2. marca 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. G. a I. G. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júna 2005 doručená sťažnosť I. G. a I. G., obaja bytom R. (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. V. S., P., v ktorej namietajú porušenie ich práv podľa čl. 12, čl. 13, čl. 19, čl. 20, čl. 46, čl. 47 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C 131/98-87 zo 4. júna 2003 a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 410/03-110 z 2. marca 2004.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľa uviedli, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 17 C 131/98 sa rozhodovalo o návrhu žalobkyne na určenie hranice medzi nehnuteľnosťami a na vypratanie nehnuteľností, ktorý smeroval proti nim. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 17 C 131/98-87 zo 4. júna 2003, proti ktorému sťažovateľa podali odvolanie. Krajský súd rozsudkom č. k. 3 Co 410/03-110 z 2. marca 2004 rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Sťažovateľa následne proti rozsudku krajského súdu z 2. marca 2004 podali dovolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodol uznesením sp. zn. 2 Cdo 196/2004 z 22. marca 2005 tak, že ho ako neprípustné odmietol podľa § 243b ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP.

Rozsudkami okresného súdu a krajského súdu v predmetnej veci došlo podľa sťažovateľov k neoprávnenému zásahu do ich vlastníckeho práva, pretože na ich základe bola „navýšená bez právneho dôvodu výmera parcel žalobkyne“. Uvedenými rozhodnutiami došlo podľa nich k porušeniu ich práv podľa:

- „ - Čl. 12 Ústavy, ľudia sú slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach.
- Čl. 13 Ústavy, povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.
- Čl. 19 Ústavy, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.
- Čl. 20 Ústavy, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.
- Čl. 46 Ústavy, každý má právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím súdu.
- Čl. 47 Ústavy, všetci účastníci sú si v konaní rovní.
- Čl. 48 Ústavy, každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.
- § 123, § 126 Občianskeho zákonníka

- § 134 O. s. p. – verejné listiny ak sa nepreukázal opak sú platné, čo nebolo rešpektované pri znaleckom posudku znalca Ing. J. B.“

Sťažovatelia v sťažnosti namietali, že súd mal podľa nich pri rozhodovaní v predmetnej veci vychádzať z údajov platných v katastri nehnuteľností, a nie posudzovať jednotlivé listiny, či sú duplicitne zapísané alebo nesprávne identifikované. V rámci vykonaného dokazovania podľa nich znalec svojím znaleckým posudkom, ako aj svojimi tvrdeniami, na ktorých okresný súd a krajský súd následne založili svoje rozhodnutia, „zaviedol súdy do neznáma“. V predmetnom konaní sťažovatelia neboli zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom a z tohto dôvodu „sa predmetná vec poriešila nesprávnym smerom a došlo pri rozhodovaní súdov k ohrozeniu vlastníckeho práva sťažovateľov“.

Sťažovatelia taktiež namietali, že sa v predmetnom konaní nemali možnosť vyjadriť k dôkazom predkladaným žalobkyňou, predovšetkým k znaleckému posudku a že v uvedenom spore bol podľa nich rozpor medzi predloženým znaleckým posudkom a jednotlivými výpoveďami svedkov, ktoré spochybňovali závery znaleckého dokazovania. Okresný súd a krajský súd podľa sťažovateľov nehodnotili nimi predložené dôkazy, čo malo za následok vydanie rozsudku, ktorý je v rozpore s právnymi predpismi.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovatelia žiadali, aby:

„-Ústavný súd zrušil rozsudky Okresného súdu v Prešove a Krajského súdu v Prešove a vec zrušil a vrátil súdom na nové prejednanie a rozhodnutie vo veci.

-aby Ústavný súd rozhodol o náhrade škody v zmysle namietaných porušení sťažovateľmi za to, že sťažovatelia nemohli pokojne užívať nehnuteľnosti viac ako 9 rokov a za každý aj začatý rok, aby sťažovateľov odškodnil vo výške 2.000 000,- Sk.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 12 ods. 1 ústavy sú ľudia slobodní a rovní v dôstojnosti i v právach. Základné práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy možno povinnosti ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy má každý právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom. Všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní (čl. 47 ods. 3 ústavy).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu (do základných práv alebo slobôd sťažovateľa). Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a text uvedený mimo petitu pokladá za súčasť odôvodnenia, ktoré nemôže doplniť petit.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľov s rozsudkom okresného súdu č. k. 17 C 131/98-87 zo 4. júna 2003 a taktiež s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 410/03-110 z 2. marca 2004, ktoré podľa nich vychádzajú z nesprávne zisteného skutkového stavu a z ktorých súdy následne vyvodili nesprávne právne závery. Sťažovatelia namietali, že súdy nesprávne zistili skutkový stav veci, z ktorého vychádzali pri svojom rozhodovaní, konkrétne vychádzali zo znaleckého posudku, ktorého závery sťažovatelia považujú za nesprávne, ako aj z nesprávnych tvrdení prednesených znalcom v konaní a z neovereného geometrického plánu. Sťažovatelia taktiež namietali, že im v priebehu konania nebola daná možnosť vyjadriť sa k dôkazom predkladaným žalobkyňou

a že súd nehodnotil nimi predložené dôkazy, a preto vydal rozsudok, ktorý je v rozpore s právnymi predpismi.

Podľa zistenia ústavného súdu predmetné konanie bolo skončené 31. marca 2004, keď nadobudol právoplatnosť rozsudok okresného súdu č. k. 17 C 131/98-87 zo 4. júna 2003 v znení opravného uznesenia č. k. 17 C 131/98-93 zo 4. augusta 2003 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 410/03-110 z 2. marca 2004.

Sťažnosť sťažovateľov z 12. mája 2005, ktorou namietali porušenie svojich práv, bola ústavnému súdu doručená 17. júna 2005.

V danom prípade nepovažoval ústavný súd (s ohľadom na § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) za právne významný pre okamih začatia plynutia zákonnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde okamih vyhlásenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 196/2004 z 22. marca 2005, pretože sťažovatelia v sťažnosti podanej ústavnému súdu rozhodnutie najvyššieho súdu v uvedenej veci nenamietali.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v čase, keď sa sťažovatelia domáhali ochrany svojich základných práv a slobôd na ústavnom súde podľa čl. 127 ústavy, už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom, a preto ústavný súd ich sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy (právo byť prítomný na súdnom konaní a vyjadriť sa k vykonaným dôkazom), ako aj práva podľa čl. 46 ústavy treba navyiac uviesť, že ide aj o nedostatok právomoci ústavného súdu, pretože na ochranu uvedených práv bolo možné využiť podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje najvyšší súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2005